

באום, קבוצת-

(Baum Gruppe). ארגון אנטי-נאצי מחתרתי בברלין שהורכב בעיקר מיהודים שהשתייכו לתנועות נוער ובעת שלטון הנאצים עברו למפלגה הקומוניסטית הגרמנית (KPD). רוב חברי הקבוצה היו קומוניסטים, אך נכללו בה גם ציונים, חברים בתנועת הנוער הציונית השמאלית 'ורק לויטה' (Werkleute: אנשי עמל) ואחדים שגויסו מתנועות נוער ציוניות כגון ה'שומר הצעיר' ו'הבונים'. בשנת 1933 היו רק ארבעה מ-32 החברים הלוחמנים בקבוצה בני 20 ומעלה. מנהיגי הקבוצה, הרברט באום ואשתו מריאנה החלו בפעילותם המחתרתית בראשיתו של המשטר הנאצי.

ב-1936 קיבלו החברים היהודים בקבוצה הוראות מהמחתרת הקומוניסטית להקים קבוצה נפרדת ולייסד גרעינים קומוניסטיים בארגוני נוער יהודיים. בשנים 1937-1942 עסקה הקבוצה, שהיו לה קשרים עם כול הקבוצות החשובות הדומות בברלין, בהפצת עלונים בלתי-חוקיים ובארגון ערבי חינוך, קורסים להכשרה פוליטית ואירועי תרבות. הקבוצה גם ניסתה לחזק את מורל היהודים שעמדו להישלח למזרח. ב-18 במאי 1942 הציתו כמה מחברי הקבוצה במספר מקומות את התערוכה האנטי-בולשוויקית 'גן העדן הסובייטי' (Das Sowjetparadies) שאירגן בברלין משרד התעמולה הנאצי. המעשה נחשב למחאה אנטי-נאצית בעלת משקל. רוב חברי הקבוצה נתפסו, אם בעקבות הודעת מלשין ששתלה הגסטפו ואם בשל חוסר הכשרה בפעילות מחתרתית. עוד 500 מיהודי ברלין נאסרו בנקמה, מחציתם נורו למוות והאחרים נשלחו למחנה הריכוז זקסנהאוזן ובסתיו 1942 נרצחו שם. באום עונה למוות, האחרים נאסרו ונשפטו במשפטים נפרדים מיולי 1942 עד יוני 1943 ורובם הוצאו להורג. אחר-כך גורשו כמעט כול החברים האחרים למזרח ונספו באושוויץ.